

**פתרון בחינת הבגרות גיאוגרפיה
ישראל והמזרח התיכון, נתיב**

מועד קיץ תשע"ט, 2019

נכתב ע"י צוות המרצים של HiGHQ

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

גיאוגרפיה של ישראל והמזרח התיכון, נתיב. קיץ תשע"ט/2019.
שאלונים במתכונת ההיבחנות החדשה: מספר שאלון 57381

פרק ראשון - גאוגרפיה של ארץ ישראל

1. גבולות ישראל

א. העקרונות הגאוגרפיים בתוכנית החלוקה משנת 1947:

- האזורים שבהם ההתיישבות העיקרית הייתה של ערבים הוקצו למדינה הערבית: גליל עליון מערבי, גליל תחתון מערבי, הרי שומרון, הרי יהודה.
- האזורים שבהם כו ההתיישבות העיקרית הייתה של יהודים הוקצו למדינה היהודית: גליל עליון מזרחי, עק החולה, עמק יזרעאל, מישור החוף.
- עתודות קרקע יועדו לקלוט את העולים שיגיעו לארץ- הנגב
- למדינה היהודית הוקצה מוצא לים סוף לצורך קיום מסחר- הרי אילת

ב. גורמים שעשויים לשנות תוואי גבול בין מדינות:

- שנוי בתוואי הטבעי של הנוף - שינוי בתוואי נהר הירדן ונחל הערבה
- שינוי בתוואי הנוף- ירידת מפלס פני ים המלח
- פעולות איבה (מלחמה)
- הסכמים - הפרדת כוחות או שלום, חילופי שטחים.

דוגמאות לגורמים והשפעתם על תוואי הגבול בין ישראל ובין ירדן:

- **דוגמה:** החלטה של האימפריה הבריטית בשנת 1922
- **ההשפעה:** פרדה בין עבר הירדן המזרחי ובין עבר הירדן המערבי על פי תוואי הנוף הטבעי.
- **דוגמה:** מלחמת העצמאות
- **ההשפעה:** סיפוח של יהודה ושומרון לממלכת ירדן וקביעת תוואי הגבול על פי נוכחות הכוחות הצבאיים של שתי המדינות בשטח בעת ההחלטה על הפסקת אש.
- קביעת הקו הירוק
- **דוגמה:** מלחמת ששת הימים
- **השפעה:** כיבוש יהודה ושומרון על ידי מדינת ישראל וקביעת תוואי הגבול בין המדינות בים המלח, בקעת הירדן והערבה.
- **דוגמה:** הסכם שלום (בשנת 1994)
- **השפעה:** קביעת תוואי הגבול בין המדינות באזור נהר הירמוק, נהר הירדן, ים המלח ועמק הערבה על פי התוואי שנקבע בתקופת המנדט הבריטי.

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

ג. מאפיין מיקום המשותף ליישובים אלוני הבשן, רמת מגשימים ואלרום:

מאפיין מיקום: בקרבת הגבול

יתרון אסטרטגי למדינה: היישובים על קו הגבול מחזקים את האחיזה באזור ומשמשים חיץ בין סוריה למדינת ישראל
חסרון: חוסר יציבות ובעיות ביטחון לתושבים בעת מלחמה.

אי וודאות של התושבים

מאפיין מיקום: סמוך לנתיב תחבורה -כביש אורך

יתרון: נגישות נוחה לתושבים

פיתוח תיירות

מאפיין מיקום: בפריפריה

יתרון: פיתוח היתרוננו היחסיים של האזור לתיירות ולחקלאות
חסרון: מרחק ממרכז הארץ וממוקדי הכלכלה החברה והתרבות.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

רענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

הסבר	קביעה	היגד
בעשור האחרון הצטמצמה מעורבות הממשלה בתעשייה. הממשלה הפחיתה את המיסים (מכס) על מוצרים המיובאים לארץ במטרה לעודד תחרות ולגרום להורדת מחירים של מוצרי צריכה. צעדים אלה ננקטו במסגרת תהליך ההשתלבות של ישראל בכלכלה הגלובלית.	לא נכון	בעשור האחרון גברה מעורבות הממשלה בתעשייה: הוטל מכס על מוצרים המיובאים לישראל וניתנו מענקים למפעלי תעשייה בתחום המזון והטקסטיל
חברת דלתא העבירה את מפעלי הייצור שלה למדינות פחות מפותחות שבהן שכר העבודה נמוך יותר לעומת שכר העבודה בישראל. היא עשתה זאת כדי להגדיל את הרווחיות שלה ולעמוד בהצלחה בתחרות בינה לבין חברות הלבשה אחרות שבהן מחירי התוצרת נמוכים.	נכון	העברת מפעלי הייצור של חברת ההלבשה דלתא למדינות פחות מפותחות היא חלק מתהליך ההשתלבות של מדינת ישראל בכלכלה הגלובלית.
הפעילות של מפעלי ים המלח גורמת לירידת מפלס הים באגן הצפוני בגלל שאיבת המים מאגן זה והעברתם לבריכות האידוי באגן הדרומי. גם מפלס הים באגן הדרומי עולה בגלל הצטברות המלחים בתהליך הייצור. עם זאת המינרלים שמופקים מים המלח הם מענפי הייצוא המובילים של מדינת ישראל.	נכון	הפעילות של מפעלי ים המלח מ שנה את מפלס פני הים, אך יש לה גם תרומה לייצוא של מדינת ישראל.
רוב המפעלים עתירי הידע נמצאים במרכז הארץ מכיוון ששם נמצאים ריכוזי אוכלוסייה גדולים, מוסדות להשכלה גבוהה והון אנושי הנחוץ לתעשיות אלה.	נכון	רוב המפעלים עתירי הידע של ישראל נמצאים במרכז הארץ.
חברת אינטל הקימה מפעל ייצור למעבדים זעירים בקריית גת מכיוון שהעיר שוכנת באזור עדיפות לאומית שבו היזמים מקבלים הטבות מס ומענקים כספיים, ומכיוון שהיא אינה רחוקה מדי ממרכז הארץ.	לא נכון	בסוף המאה ה-20 הקימה חברת אינטל מפעל לייצור מעבדים זעירים בקריית גת בגלל ההון האנושי שיש בעיר הזאת.
חברות הון סיכון הוקמו כדי לפייע לתעשיות עתירות ידע וחברות הזנק לממן פיתוח של מוצרים חדשים שבהם סיכוי גבוה לרווחים אך גם סיכון גבוה להפסדים.	לא נכון	במדינת ישראל הוקמו חברות הון סיכון כדי לסייע לתעשיית הטקסטיל להתמודד עם ייבוא של מוצרי טקסטיל והלבשה ממדינות מזרח אסיה.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

אחדים ממפעלי המזון בישראל התמזגו עם חברות רב-לאומיות כדי להתמודד עם ייבוא של מוצרי מזון זולים ואת השיווק והפרסום של מוצריהם ברחבי העולם	נכון	אחדים ממפעלי המזון בישראל התמזגו עם חברות רב-לאומיות, בתחום המזון.
---	------	--

3. חופי ישראל

א. פעולות של האדם שמפרות את האיזון בין כמות החול שמקורו בדלתא של הנילוס ונסחף לחופי ישראל בזרמי הים והגלים ובין כמות החול שהסיעו מן החופים הגלים והרוח:

- הפעולה: כריית חול לצורכי בנייה

הפרת האיזון: כרייה מסיבית בעשורים הראשונים של המדינה גרם לאובדן של חול רב.

- הפעולה: הקמת מתקני נמל ומבנים ימיים

הפרת האיזון: מעגנות בחופי הים הקמה של עשרות מעגנות בחופי הים בעיקר בעשור האחרון של המאה ה-20 שבו הוקמו

מעגנות באשקלון, אשדוד והרצליה גרמו לעצירה של החול הרב מדרום למעגנות אלה,

- הפעולה: הקמת סכר אסואן

הפרת האיזון: השלמת הבנייה של הסכר הגבוה באסואן גרמה לעצירה של הסחף הרב שהביא הנילוט מדרום לסכר ולירידה

ניכרת בכמות החול שהגיעה לחופי ישראל,

ב. דרכים להאט התמוטטות הרכס:

- פיזור חול סמוך לקו החוף: פעולה זו מאפשרת הרחבה של רצועת החוף והרחקת הגלים ממדרונות המצוק,

- הקמת שוברי גלים למרגלות רכס הכורכר: פעולה זו מונעת גלי ים בקדבת החוף.

- הצבת סלעים גדולים בחופי הים למרגלות רכס הכורכר: פעולה זו גורמת להחלשה של פעולת הגלים המגיעים לחוף הים.

- כיסוי המדרונות ברשתות: פעולה זו עשויה לצמצם את הידרדרות הסלעים המגיעים לחופי הרחצה.

- חיפוי המדרונות בבטון: בטון מונע את תה

- איסור על בנייה במרחק של פחות ממאה מטרים מקו המצוק: הבתים הנמצאים על רכס הכורכר מאיצים את התמוטטות הרכס,

ולכן איסור בנייה על קו החוף עשוי להאט את תהליך התמוטטות הרכס

ג. שימושי קרקע באזור קו החוף המתחרים זה בזה:

- שימושי הקרקע המתחרים: תיירות (בתי מלון) ונופש (חופי רחצה) / אנרגיה - תחנות כוח לייצור אנרגיה

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

- **הסבר:** תחנות כוח הפועלות באמצעות פחם צריכות להיות על קו החוף. הן מזהמות את האוויר ופוגעות במערכת האקולוגית של הים, בתי מלון וחופי הרחצה מוקמים קרוב לחוף הים ולכן אי אפשר להקים סמוך להם תחנות כוח.
- **שימושי הקרקע המתחרים:** תיירות (בתי מלון) ונופש (חופי רחצה) / תחבורה (נמלי ים מעגנות)
- **הסבר:** מעגנות פוגעות במאזן החולות בחוף ומז המות את הים באמצעות דלקים ושמינים הנשפכים לים הקמת מעגנות מצמצמת את רצועת החוף המשמשת לתיירות ונופש. נמלי הים הגדולים במפרץ חיפה ובאשדוד משתרעים על פני שטחים נרחבים בים ובחוף הסמוך לו וגורמים לזיהום ולפגיעה במערכת האקולוגית
- **שימושי הקרקע המתחרים:** תעשייה / ייצור אנרגיה / מגורים / תיירות
- **הסבר:** תחנות הכוח והתעשיות פולטות מזהמים הפוגעים באיכות החיים של התושבים הגרים סמוך לקו החוף. כמו כן הן גורמות לפגיעה בנוף.
- תעשייה- מפעלי תעשייה רבים [תעשייה כבדה] הוקמו סמוך לנמלי הים בחיפה ובאשדוד. מפעלים אלה גורמים לזיהום אוויר רב הפוגע באזורי המגורים בערים אלה. הקמת מפעלי התעשייה מצמצמת את רצועת החוף המשמשת לתיירות ונופש.

4. יישובי הבדואים - אטלס ישראל החדש

א (1) מאפיינים של תפרוסת אוכלוסיית הבדואית בנגב

- יישובים ארעיים רבים המפוזרים מזרחה מן העיר באר שבע וברמת הנגב
- מעט יישובי קבע (רהט, ערעה, תל שבע).
- ריכוז יישובים בצפון הנגב.

2) קשיים של האוכלוסייה הבדואית הנובעים מתפרוסת היישובים הנראית במפה:

- קשיים בקבלת שירותי חינוך ובריאות בגלל התפרסות היישובים במרחב גדול.
- מחסור במקורות תעסוקה בגלל מגורים ביישובים ארעיים.
- רמת חיים נמוכה בגלל מגורים במבנים ארעיים.
- מחסור בתשתיות (ביוב, מים וחשמל).
- מחסור בקרקעות הדרושות לפיתוח בגלל פיזור היישובים במרחב גדול.
- קשיי נגישות בין היישובים ובינם ליישובים היהודים.

ב. התכנון העירוני של רהט בא לידי ביטוי במערך של שימושי הקרקע המוצגים במפה:

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

- **מגורים** - מרכזים בשכונות המופרדות ביניהן בשטחי ירק עם עתודות קרקע המאפשרות הרחבה של הבנייה למגורים,
- **בנייני ציבור ומוסדות חינוך** - מרכזים במרכז העיר ומאפשרים נגישות נוחה לכל תושבי העיר,
- **כבישים** - מחברים את כל שכונות המגורים ומאפשרים נגישות נוחה של התושבים מאזורי המגורים אל מוסדות הציבור ומוסדות החינוך במרכז העיר.

5. **אנרגיה-מדרש תמונה**

ציון מקורות האנרגיה לפי התמונות:

תמונה 1- רוח

תמונה 2- גז

תמונה 3- שמש.

תמונה 4 - מים

תמונה 5 - פחם

מיון לפי העיקרון: מתחדשים / מתכלים.

קבוצה א: מתחדשים - רוח, שמש, מים.

קבוצה ב: מתכלים -- פחם, גז.

ב.1) **גורמים לעלייה בצריכת החשמל בישראל**

- גידול האוכלוסייה בישראל.
- עלייה ברמת החיים של האוכלוסייה בישראל.
- התפתחות תעשיות עתירות אנרגיה.
- התפתחות ענף המסחר ועלייה במספר מרכזי המסחר הגדולים.
- פיתוח של אמצעי תחבורה חשמליים.

2) **מקור אנרגיה: רוח**

נימוקים לעידוד השימוש בו: כלכלה - הפקה זולה.

- איכות הסביבה - אינו מזהם את הסביבה.
- פיתוח בר-קיימה - מקור אנרגיה שאינו מתכלה.
- המאפיינים הפיזיים של ישראל - במדינת ישראל יש אזורים (בגליל, בגליל, בגליל, בגליל, ברמת הגולן ועוד) שמאפשרים הפקת אנרגיה מן הרוח ברוב חודשי השנה.
- ידע - במדינת ישראל יש ידע טכנולוגי מתקדם שמאפשר הפקת אנרגיה מן הרוח.

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

מקור האנרגיה: שמש

נימוקים לעידוד השימוש בו:

- כלכלה - הפקה זולה.
- איכות הסביבה - אינו מזהם את הסביבה.
- פיתוח בר-קיימה -- מקור אנרגיה שאינו מתכלה.
- המאפיינים הפיזיים של ישראל - עננות מועטה ברוב חודשי השנה (בעיקר בנגב ובערבה), שעות אור רבות ברוב חודשי השנה, כמות גובהה של קרינה ליחידת שטח, עתודות גדולות של שטח (בעיקר באזור הערבה) להקמת מתקנים סולריים לניצול אנרגיית השמש.

מקור אנרגיה: גז

נימוקים לעידוד השימוש בו:

- כלכלה - בישראל התגלו עתודות גדולות של גז.
- כמות אנרגיה גבוהה,
- מניעת תלות כלכלית במדינות זרות.
- איכות הסביבה - שיעור פליטה נמוך של גזי חממה.
- פיתוח בר-קיימה - עתודות גדולות של גז.
- המאפיינים הפיזיים של ישראל - הובלה נוחה בצינורות משדות הגז אל תחנות הכוח.
- אפשרות להקים את תחנות הכוח כמעט בכל אזור גאוגרפי.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

רענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

פרק שני - גאוגרפיה של המזרח התיכון

7. הכפר במזרח התיכון

א השלבים בהתפתחות הכפר הערבי במזרח התיכון

שלב ראשון:

- בתי הכפר שוכנים במקום גבוה מטעמי ביטחון
- בניה צפופה ולא מסודרת (מגובבת).
- רחובות צרים וסמטאות מעוקלות.
- מספר קטן של מבני ציבור - מסגד, מדאפה (בית קפה) ובית קברות.

שלב שני:

- בנייה צפופה.
- כבישים רחבים ומעוקלים מתאימים לנסיעה של כלי רכב.

שלב שלישי:

- פיזור של מבני המגורים במרחב.
- בתים גדולים.
- הבתים ממוקמים סמוך לכבישים רחבים.
- בוסתנים מפרידים בין בית לבית.
- חיבור לרשת חשמל
- התפשטות השטח הבנוי

הגורמים למאפיין של השלב השלישי בהתפתחות הכפר במזרח התיכון:

- שיפור הביטחון במרחב אפשר את התרחבות הבנייה בכפרים.

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

- העלייה ברמת החיים של תושבי הכפר אפשרו בנייה של בתי מגורים גדולים.
- החדירה של הרכב הממונע הצריכה סליליה של כבישים רחבים.
- תכנון הכפר בתוכניות מתאר מסודרות,
- שבירת מבנה המחולה והמעבר למשפחות גרעיניות

- נטישת החקלאות ומעבר לתעסוקות עירוניות

ב.תמורות בתחום הכלכלי או החברתי שהתרחשו בכפר במזרח התיכון:

- הכנסת חקלאות מודרנית בחלק מן הכפרים - בסעודיה, בצפון מזרח סוריה, ובאזורים מסוימים בירדן, מצרים וטורקיה.
- הצטמצמות חלקות הקרקע של תושבי הכפר בגלל חוקי ירושה. חוקים אלה אינם מאפשרים לחקלאי לספק די
- מזון לפרנסת משפחתו הגדולה.
- הנחת תשתיות של חשמל, תקשורת, מים וביוב.
- הקמת חנויות ושירותים מסחריים.
- התפתחות שירותי תחבורה.
- הגירה של צעירים לערים.
- הזדקנות האוכלוסייה בכפרים.
- היווצרות מעגל עוני מחשלות בכפרים.
- היווצרות מקורות תעסוקה מגוונים בתחומי האירוח והבנייה
- הכנסת תעשייה לכפר
- הקמת מבני ציבור
- עלייה ברמת ההשכלה.

8.רמת פיתוח

א. 1) הבדלים במשטר הזרימה בין שני ההידרוגרפים:

הידרוגרף 1:

כמות מים מעטה

רציפות הזרימה: זרימת מים אחידה בכלחודשי השנה

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

הידרוגרף 2

כמות מים רבה בחודשים יולי עד ספטמבר.

רציפות הזרימה: בחודשי החורף זרימת המים בנהר מועטה יותר.

בחודש יולי זרימת המים בנהר עולה במידה ניכרת ומגיעה לשיא בחודש ספטמבר (גאות גדולה).

מחודש ספטמבר ועד סוף השנה חלה ירידה ניכרת בזרימת המים בנהר.

(2) הקביעה:

הידרוגרף 1 - מתאים לנילוס הלבן.

הידרוגרף 2 - מתאים לנילוס הכחול.

סוג האקלים במוצא הנילוס הכחול והקשר בין סוג האקלים לבין משטר הזרימה:

סוג האקלים: מונסון

המונסון מאופיין במשקעים רבים בעונת הקיץ, לכן בחודשים יולי- ספטמבר זורמים בנהר מים בכמות גדולה, ואחר כך כמותם יורדת.

ב. (1) החלטת אתיופיה להקים את סכר התחייה על הנילוס הכחול:

- על פי הנתונים המוצגים בטבלה אתיופיה היא מדינה חקלאית ולכן היא זקוקה לכמות מים גדולה לפיתוח החקלאות.
- שינויי אקלים המתרחשים באגן הניקוז של הנהר ושכיחות גבוהה של בצורות עשויים להגדיל את הביקוש למים.
- ענף התעשייה באתיופיה לאן מפותח. הקמת סכר הידרואלקטרי תגרום לעלייה ניכרת בייצור החשמל, וכך יתאפשר פיתוח התעשייה במדינה.

סיבות להתנגדה מצרים להקמה של הסכר :

- ברוב שטחה של מצרים שורר אקלים מדברי, ולכן קיומו של האדם וקיומה של הכלכלה במצרים תלויים בנילוס.
- מילוי מאגר המים הנלווה להקמת הסכר באתיופיה ימשך שנים אחדות ובמהלכן כמות המים שתגיע למצריים עם הנהר עשויה לרדת.
- חשש מפגיעה בכושר ייצור החשמל בסכר אסואן
- זכות היסטורית של מצרים לשימוש בנילוס

9. הגירה

א. מיון המדינות במזרח התיכון לשתי קבוצות על פי סוג ההגירה אליהן .

ירדן, איראן- סוג ההגירה: מאולצת (פליטי מלחמה)

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ**בשיטה המהירה והמובילה להצלחה****סיכומי שיעורים**

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

ב. ההשפעה של המהגרים על הכלכלה בכל אחת מן המדינות.

המדינה: ירדן/ איראן

ההשפעות

- עומס על התשתיות ומחסור במים וחשמל (בעיקר בירדן).
- קשיים באספקת שירותים לאוכלוסייה.
- התגברות העוני, הפשיעה
- אבטלה
- נטל על הכלכלה

המדינה: איחוד האמירויות הערביות, כוויית, קטר

ההשפעות:

- פיתוח כלכלת המדינה (בתחומי שירותים והתעשיות).
- פיתוח תשתיות (תחבורה, מים וחשמל).
- עלייה ניכרת בתל"ג.

0. גלובליזציה

א השפעות נוספות של הגלובליזציה על החברה והתרבות במזרח התיכון

- אובדן ערכי תרבות ומסורת של האוכלוסייה.
- התחזקות של תרבות הצריכה (בעיקר במדינות העשירות במזרח התיכון).
- מאבקים של קבוצות אוכלוסייה לשוויון זכויות, חופש הביטוי ודמוקרטיה באחדות ממדינות המזרח התיכון.
- עלייה ברמת החילון ואימוץ תרבות מערבית הדוגלת במשפחות קטנות
- היחלשות כוחה של המדינה והתחזקות כוחו של הפרט.

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

- היחלשות הזיקה של האוכלוסייה ללאום והתחזקות הזיקה לדת.
- עלייה במעמד האישה במדינות המוסלמיות במזרח התיכון.

ב. מאפיינים של הגלובליזציה במדינות המזרח התיכון שבאים לידי ביטוי בקריקטורה:

- שימוש באמצעי תקשורת מודרניים - האישה מחזיקה בידיה מחשב נייד וטלפון סלולרי.
- אישה שדורשת חופש על רקע פסל החירות,
- אישה ללא כיסוי הראש המסורתי המאפיין את הנשים במזרח התיכון.
- שאיפה לחופש ודמוקרטיה -- מאחורי האישה פסל החירות של ארצות הברית.
- התפתחות טכנולוגית בתחום התקשורת.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

רענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

פרק שלישי: נתי"ב — ניתוח תופעות יסוד במרחב: אוסטריה והונגריה

1. מאפיינים פיזיים ומאפיינים אנושיים

א. יתרון במיקום של אוסטריה והונגריה במרכז היבשת:

- המדינות ממוקמות בצומת דרכים המאפשר נגישות וקיום מסחר בין מדינות האזור, פיתוח תיירות ושירותי דרכים חיסרון במיקום המדינות:
- מרחק מחוף ים מה שמקשה על פיתוח המסחר הימי.

ב. מאפיין המיקום המשותף לערים וינה ובודפשט:

- מיקום בקירבה לנהר הדנובה.
- יתרונות מיקום זה:
- שימוש במי הנהר להשקייה
- מסחר באמצעות הנהרות בין ישובים על הנהר.
- פיתוח תעשייה המתבססת על מי הנהר ועל הובלת הסחורות אליה וממנה
- פיתוח ענף התיירות
- דייג בנהר
- הפקת חשמל הידרואלקטרי

ג. הגורם העיקרי להבדל בין אוסטריה ובין הונגריה בשימושי הקרקע הוא :
 התבליט- אוסטריה הררית בהשוואה להונגריה שרובה מישורית.

השפעת הגורם על שימושי הקרקע בשתי המדינות:

שימוש הקרקע	אוסטריה	הונגריה
חקלאות	קשיים בשימוש במיכון במקום הררי קרקע סחף תמצא רק במדרונות ההרים	נוח להשתמש במיכון בחקלאות קרקע סחף רבה המגיעה מההרים והנהרות
מרעה	עשב רב במורדות ההרים מאפשר	רוב הקרקע משמשת לגידולים ולא למרעה

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
 הכנו עבורכם סיכומי
 שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
 פתוחים לצפייה,
 בכל זמן ומכל מכשיר

רענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
 חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
 עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

	מרעה	
רוב הקרקע משמשת לעיבוד חקלאי ואין שם יערות	העצים מונעים סחף קרקעות	יערות

ד. ההבדל העיקרי בין צורת הנוף המאפיינת את אוסטריה ובין צורת הנוף המאפיינת את הונגריה :

- אוסטריה- הר
  - הונגריה- מישור, עמק נהר, שפלה.
- הגורם שמשפיע על עיצוב הנוף של אוסטריה:**
- מיקומה של אוסטריה על גבול בין לוחות שיצר את הקימוט האלפני ששיאו לפני כ-70 מיליון שנה. הקימוט גרם להתרוממות ההרים כחלק משרשרת הרי האלפים באירופה.

2 אנרגיה

מקור האנרגיה המתחדש באוסטריה:

- מים, הידרואלקטרי
- התנאים הפיזיים המאפשרים זאת:**
- מבנה הררי- ניצול הפרשי הגבהים לזרימה חזקה
  - כמות משקעים רבה היורדת כל השנה
  - עמקי נהר צרים המאפשרים הקמת סכרים

2. הסבר לשיעור השימוש בגז טבעי או בפחם בהונגריה:

פחם:

- להונגריה עתודות של פחם
- קירבה למדינות באירופה בהן יש מרבצי פחם גדולים
- הובלת הפחם תיעשה באמצעות הנהרות והתחבורה היבשתית.

גז:

- להונגריה עתודות גז טבעי
- מחירו של הגז יחסית נמוך
- מזהם פחות את הסביבה ביחס לפחם.
- הובלה נוחה של הגז בצינורות.

ב.1. מקור אנרגיה בר קיימה הוא מקור מתחדש ולא פוחת עקב השימוש בו (ולכן עונה על ההגדרה- צרכי הדורות הבאים) , ואינו מזהם/פוגע בסביבה.

2. כור גרעיני יכול להיות בר קיימא כל הזמן שהכור פועל ושומר:

- מעט חומר גלם משמש לייצור כמות רבה של אנרגיה

בגרות משלימים או משכרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

רענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

- לא מזהם את הסביבה
- כור הוא מקור שאינו בר קיימא מהסיבות הבאות:
- חשש לדליפה של חומר רדיואקטיבי
- מה עושים עם הפסולת- טרם נמצא לזה פתרון ארוך טווח.

3. נהר דנובה

חיסרון שיש לגבול הנקבע על ידי נהר:

- הנהר משנה את התוואי ולכן קו הגבול משתנה בהתאם
- סכסוכים עם מדינות על השימושים בנהר: ניצול המים, דיג, הקמת סכרים על הנהר.

ב. שימושי קרקע באוסטריה הקשורים לנהר והשפעתם על מאפייני הנהר בהונגריה:

- **חקלאות**- זיהום מי הנהר בשל השימוש בחומרי הדברה.
- **תעשייה** זיקוק נפט- זיהום הנהר בשפכים כימיים.
- **מגורים**- זיהום המים בשפכים.
- **ייצור אנרגיה והקמת סכרים** - הפחתה בכמות הסחף, זרימה מתונה יותר אורך השנה.

4. כלכלה

גורמים להקמת מרכזי מו"פ של חברות רכב רב לאומיות בהונגריה

- בהונגריה מוסדות רבים להשכלה גבוהה וממוצע גבוה של שנות לימוד- החברות הרב לאומיות מגייסות כוח אדם מקצועי ומיומן הדרוש למחקר ולפיתוח של רכב.
- **גורמים להקמת מפעלי ייצור והרכבה במדינה:**
- שכר העבודה נמוך יחסית וכן ריכוז גבוה של כוח אדם מיומן לצורך ייצור חלקי הרכב והרכבתו.
- **ב. מאפייני התחבורה ל אוסטריה המאפשרים לה להשתלב בכלכלה הגלובלית:**
- רשת מפותחת של כבישים, מסילות ברזל ונתיבי שיט המקלים על הובלת מוצרים וחומרי גלם אל מדינות רבות ביבשת.
- **מאפייני התקשורת**
- רשת תקשורת מפותחת המאפשרת העברת מידע ממקום למקום בקלות רבה מה שמאפשר חיזוק היחסים והקשרים הכלכליים והפוליטיים בין המדינות.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לטכס!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב- Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<